

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

תרומה

אור

כוחה של מחשבה:

שמות פרק כה (ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: (י) ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארפו ואמה וחצי רחפו ואמה וחצי קמתו: (יא) וצפית אתו זהב טהור מפית ומחויץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: (כג) ועשית שלחן וכו'. (לא) ועשית מנרת זהב וכו'. שם פרק כז (א) ועשית את המזבח וכו'.

שאלות:

א) יש לדקדק בלשון המקרא מדוע בכל כלי המשכן כתוב בלשון יחיד ועשית ואילו במשכן והארון נאמר בלשון רבים ועשו הלא דבר הוא? ב) עוד יש לשאול מדוע כתוב ועשו לי מקדש בלשון יחיד ומאיידך ושכנתי בתוכם ולא ושכנתי בתוכו? ג) עוד יש לשאול מדוע בעצם עם ישראל נצטוו לצפות את הארון אשר בו לוחות הברית מזהב הלא הארון מסמל את שיא הרוחניות ואילו הזהב הלא הוא סמל הגשמיות?

טעות אנושית:

נקדים לדברנו שכאשר נתבונן בתפיסה הרווחת בעם כי יש צדיקים בכל דור אשר הם ראויים ופרושים מהעולם בסגפנות גדולה והתנזרות מחיי עולם הזה בתעניות וגלגולי שלג ועוסקים בתורת הסוד וכדומא ורק הם ראויים להשראת השכינה, אולם אדם שאינו מסוגל לאותה סגפנות ופרישות הרי הוא אינו ראוי כלל וכלל להשראת השכינה ואינו אלא אחד מפרוטי העם, אך תורתנו מלמדת אותנו שכל אדם ואדם כאשר בונה את ביתו ראוי להיות משכן וראוי להשראת השכינה בהיות וכמו שאמר לי המשגיח של ישיבת מיר הרב אהרון חדש זצ"ל שמהרגע שהחנן נותן את הטבעת ביד האשה לקדשה ומתחבר עם האשה נהיה להם שותף שלישי והוא הקב"ה שמתחבר יחד איתם להקמת הבית החדש בכדי לייצר דור חדש כי שלושה שותפים באדם, אולם בכדי שהשכינה תשרה בביתם והשותף השלישי ישכון קבע בביתם, הדבר תלוי כאשר ידעו לקדש את כל מעשיהם ולתקן את מידותיהם כאשר נבאר, ולזאת תפקידו של האדם להכשיר עצמו להיות משכן לשכינה כאשר נבאר.

סיפור מהימים:

נפתח בסיפור היית אשה שברוך השם זכתה למשפחה מרובת ילדים ולמרות שברך כלל בכל משפחה יש קושי גדול להצליח עם כל הילדים שהיו מוצלחים יראי השם ומידות טובות, עוד יותר הדבר קשה שבעתיים במשפחה מרובת ילדים ישנם ילדים שברך כלל פורשים מהדרך או לא מוצלחים, והנה אותה אשה זכתה ויצאה חליצה מוצלחים יראי השם ומידות טובות וכל ילד יותר טוב מהשני ממש מעורר קנאה איך אפשר להצליח בחינוך וגידול משפחה מרובת ילדים בכזו הצלחה, נשאלה על כך כמו ששאלו בגמרא את קמחית איך זכתה ששבעה בניה נעשו כוהנים גדולים והשיבה על מידת הצניעות, אולם אשה זו סיפרה שהיא שמעה דרשה עד כמה חשוב שכל אדם יקדש במחשבתו את כל מאכלו ושתייתו שהכל בשביל לחזק את הגוף לעשות רצון השם וזה סגולה גדולה לגדל דור ישרים מבורך, והיא החליטה לקיים את זה ולכן כל הסוד שלה הוא האוכל של הבית שכל אוכל שהיא מכינה ומבשלת חושבת שזה יהיה בכדי לתת כוח לילדי לעבוד את השם יתברך ללמוד ולהתפלל כך שכל מה שאוכלים נעשה בכוונה תחילה לעשות רצון השם יתברך וזה משפיע מאוד על נפש הילדים וברוך השם זכתה לראות פירות ממעשה ידיה פאר והדר.

דברי אליהו הנביא שכל אחד יכול לזכות לרוח הקודש:

נקדים לביאור הפרשה את אשר כתב אליהו הנביא בתנא דבי אליהו רבה (איש שלום) פרשה י ודבורה אשה נביאה וגוי' (שופטים ד' ד'), וכי מה טיבה של דבורה שהיא שפטה את ישראל ומתנבאת עליהם, הלא פנחס בן אלעזר עומד, מעיד אני עלי את השמים ואת הארץ, בין גוי ובין ישראל בין איש ובין אשה בין עבד בין שפחה הכל לפי מעשה שעושה כך רוח הקודש שורה עליו.

דברי הרמב"ם כל אדם יכול להיות כמשה רבנו:

עוד כתב הרמב"ם בהלכות תשובה פרק ה הלכה ב 1. אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומה"ע ורוב גולמי בני ישראל וכו', אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו וכו'. הראת לדעת שכותב הרמב"ם כל אדם ראוי להיות צדיק כמשה רבנו, ואין ספק שכל הרואה דברי הרמב"ם יתמה כיצד יתכן להגיע להיות כמשה כאשר מפורש בתורה לא קם כמשה, ואפילו אהרון ומרים שדימו בנפשם להשתוות למשה נעשו על כך? אולם באמת לא שייך להגיע ולהשיג מה שמשה רבנו השיג אשר דיבר איתו הקב"ה פה אל פה אדבר בו במראה ולא בחידות ועלה לשמים להביא את התורה, אולם להגיע לדרגת משה אצל הקב"ה הדבר נמדד לפי מעשיו של כל אדם ואדם ויש מעשה קטן של אדם קטן שהוא גדול עד מאוד כמעשיו של משה רבנו, מאחר והמדד של גודל המעשה אינו לפי תוצאה בעיני בני אדם אלא רק הקב"ה שהוא בוחן ליבות וכליות יודע לבחון כל אחד עד כמה שלימות מעשיו לפי דרגתו.

דברי האריז"ל בשבח דורנו קלורין לעיניים:

ואפשר לבאר הדברים על פי דברי האריז"ל אשר הן קלורין לעיניים ועידוד וחיוזוק לבני דורנו כמים קרים לנפש עייפה, והוא מה שכתב רבי חיים ויטאל זצ"ל בשער הגלגולים הקדמה לח בהקדמה הרביעית 2. בשם האריז"ל וזה לשונו פעם אחת שאלתי למורי ז"ל איך היה אומר לי שנפשי היתה כל כך מעולה כנזכר לעיל והרי הקטן שבדורות הראשונים היה צדיק וחסיד שאין אני מגיע לעקבו? ואמר לי דע לך כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם רק כפי הזמן והדור ההוא כי מעשה קטן מאוד בדור הזה שקול ככמה מצוות גדולות שבדורות אחרים כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאוד מאוד לאין קץ משא"כ בדורות ראשונים ואילו הייתי בדורות הראשונים היו מעשי וחכמתי נפלאים כמכה צדיקים הראשונים. ללמדנו שמעשים של דורנו יש להם מעלה גדולה עשרת מונים אצל הקב"ה מאשר מעשיהן של בני דורות הקודמים מאחר והכל נמדד לפי דרגת נסיונות הדור וממילא אין פלא שהגם היותו קטן כקליפת השום במעשיו לגבי דור הקודם מעלתו יכולה להיות יותר גדולה עד שאותו קדמון אילו היה בדורנו היו מעשיו יותר קטנים ממנו, ולפי"ז אפשר להבין דברי חז"ל מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי כפשוטו שהמכוון לפי דרגת דורנו.

דברי הדגל אפרים כיצד כל אחד עושה משכן בתוכו:

בזה נבוא לביאור פסוקי הפרשה כתב נכד של הבעש"ט בספרו דגל מחנה אפרים שמות פרשת כי תשא 3. על הפסוק ולחשוב מחשבות לעשות בהם ובכסף ובנחושת וגוי' (לא, ד). דבר זה גלוי וידוע לכל בעלי הדעת כי הכל הולך אחר המחשבה, כדי להורות לנו הדרך האריך הוא בכל אדם שיוכל לבנות משכן וכלים להשראת השכינה בקרבנו, ויהיה אכילתו ושתייתו מזוכך להיות נקרא זה השולחן אשר לפני ה' (יחזקאל מ"א, כ"ב): הראת לדעת שרצון התורה ללמדנו שכל אדם מישראל ראוי להיות משכן להשראת השכינה בקרבנו והכל תלוי במעשיו וכוונתו בהן, וכמאמר חז"ל במסכת סוטה דף יז ע"א דריש ר"ע איש ואשה, זכו שכינה ביניהן, והוא על ידי שכל אשר עושים

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירונון

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

יהיה כל מטרתם לעשות רצון השם ועל ידי זה הם מקדשים את כל מעשיהם והופכים את ביתם למשכן השכינה ולכן כתבה התורה בלשון ועשו.

הארון מזהב ללמדנו שגם את הזהב אפשר להפוך לקדוש:

ובדרך זו מתרץ ה"בן איש חי" באופן נפלא על מבנה ארון העדות שעליו שורה השכינה, כי בורא עולם יתברך רצה ללמדנו שאת הדבר הגשמי ביותר בעולם הזה אפשר להפוך לשיא הרוחניות אם משכילים להשתמש בו למטרה נעלה ובצורה הנכונה, לפיכך הזהב על אף פי שלפני כן היה דבר חולין מכל מקום נהפך הוא להיות לדבר קדוש, וכמו כן ספר התורה הנכתב על קלף בעוד שאמש היה בסך הכל עור של בהמה בזמן קצר נהפך הוא לדבר קדוש ביותר. ומכאן התשובה לאותם טועים שחושבים שאדם ששומר תורה ומצוות הוא סגור ומסוגר ואסור לו לאכול ולשתות ולא ליהנות בעולם הזה, כאן גילתה לנו התורה בדיוק את ההיפך, אתה יכול לאכול ולשתות וליהנות רק שתכוון לשם שמים שיהיה לך כוח לעבוד את הבורא יתברך יותר, לצערנו רבים הם הטועים ואינם מבינים שדווקא יהודי השומר תורה ומצוות הוא המאשר מכל. ובה מובן למה התורה כתבה ועשו ארון ולא ועשית ללמדנו שכל אחד ואחד מישראל מסוגל להיות ארון העדות כאשר כל מעשיו מיועדים לשרת את התורה הקדושה.

הקדושה נובעת מה"לשמה"

עוד כתוב "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" וגו' כה-ב פירש"י "ל"י לשמי. למדה כאן התורה לימוד עצום כדי שתחול הקדושה בבנין הבית לא די בזה שנתן צדקה אלא תלוי בכוונתו שאם כוונתו לכבוד מעלתה קטנה ואם כוונתו לעשות רצון השם ולכבוד השכינה חל על הדבר קדושה גדולה.

עוד מדברי האריז"ל:

כתב בשער הגלגולים בהקדמה לח וז"ל גם אמר לי, כי עיקר ההשגה זו תלויה ע"י כונת האדם, וזהירותו בכל ברכות הנהנין, לפי שעל ידם מתבטל כח אותם הקליפות הנמצאות במאכלות החומריות, ומתדבקים באדם האוכלם, וע"י הברכות האלו הנאמרות בכוונה, הוא מסיר מהם הקליפות, ומזכך החומר שלו, ונעשה שכלי וזך, ושאזהר בו מאד עכ"ל: ללמדנו שתפקיד האדם לקדש מעשיו ולא רק הסגפנות והעינויים מבאים להשראת השכינה.

מנהג שמאי והלל שמקדשים מאכלם במחשבה:

עוד מבואר שמאי מקדש כל אכילותו בקדושת השבת. כמבואר במסכת ביצה [דף טז-א]: תניא אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה, אומר זו לשבת, מצא אחרת נאה לימנה מניח את השניה ואוכל הראשונה, אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים, **ופירש רש"י:** ואוכל את הראשונה נמצא אוכלה לזו כדי שתהא היפה נאכלת בשבת, דהויא לה אכילתה של ראשונה לכבוד שבת, עד כאן, **ללמדנו שהכל תלוי במחשבת האדם** ויכול לקדש מאכלו ובפרט סעודות השבת כל כך מעלתו גדולה בגלל קדושת הסעודות עד שהנמנע מאחת הסעודות לאו בכלל ישראל הוא ונענש על כך. **וכן דרשו חז"ל במסכת פסחים דף נט ע"ב** וכמה דכהנים לא אכלי בשר בעלים לא מתכפרי, דתניא [שמות פרק כט פסוק לג] **וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כָּפַר בָּהֶם מִלִּמַּד שֶׁהַכֹּהֲנִים אוכלים ובעלים מתכפרין. וכתב בספר "אור הגנוז"** "כמו שהדבורה שמהפכת מאכל שבפיה לדבש, כן יכול האדם להעלות המאכל מתענוג גשמי לאור זיו השכינה ותענוג רוחני. ויכול הוא האדם לקדש עצמו כל כך, עד שיהא מאכלו כמו אור זיו שכינה שניזוזנים ממנו המלאכים בעולם העליון".

מעשה:

כמסופר על צדיק מלומד בנסים שיצא שמו לשם ולתהילה, והנה כפרי אחד ששמע על הצדיק הזה החליט ללכת אליו להתברך, כאשר הגיע לצדיק אמר לו השמש כי כרגע הרב עסוק וימתין עד שיוכל לקבל אותך, בנתיים אותו כפרי הציץ מחור הדלת על הצדיק מתוך סקרנות, והנה ראה כי הצדיק יושב ואוכל איזה פרי, שאל את השמש האם זה הצדיק שכל כך מדברים עליו, השיבו כן, אך הכפרי תמה כיצד יתכן שמדובר על צדיק כזה גדול וראיתי שיושב ואוכל כמונו פירות, השיבו השמש שישאל את הרב, ובאמת כאשר נכנס שאל את השאלה, השיבו הצדיק כי יש הבדל קטן בנינו אתה כשרוצה לאכול משהו מברך עליו היות ואת הרוצה לאכול אבל אני אוכל בשביל לברך להשי"ת, והכוונה בזה שהצדיק הופך את האוכל הגשמי לחלק מעבודת השם שלו, לעומת זה האדם הפשוט כל המטרה שלו ליהנות ורק דרך אגב מברך, כך הוא הדבר בכל מה שעושה לצורכי גופו אם מכוין לעשות רצון השי"ת הרי הופך כל מעשיו לרוחניות אבל אם כל כוונתו ליהנות בלבד הופך מעשיו לגשמיים בלבד.

מעשה עם החפץ חיים:

בדומה לכך מסופר על החפץ חיים שפעם נכנס לבית מרקחת ואמר לרוקח אני מקנה בעולם הבא שלך, חשב הרוקח שהחפץ חיים צוחק עליו, הסביר לו החפץ חיים חז"ל אמרו כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ואתה בכל יום מציל נפשות רבות, אלא שאתה צריך לכוון בהכנת התרופה בשביל להציל נפשות ולא בשביל הכסף. ללמדנו עד כמה יכול האדם בכוונתו לקדש ולרומם מעשיו. **וכך כל מעשיו של האדם הכל תלוי בכוונתו הן בחייו הפרטיים וכן בעסקים אם כל מה שעושה חושב בשביל לעשות רצון השם על כל פרט ופרט מקבל שכר ואם חושב למלא צרכיו אין בזה שום מצוה עוזר בבית אם חושב לעשות חסד הופך מעשיו למצוה וקדושה וכן כאוכל וכן כשמתרחץ כמו שאמרו חז"ל על הלל שהיה אכילתו ושאר הנאת הגוף כדי לגמול חסד עם אכסניא וכו' (ויק"ר לד, ג) כוונתו לגופו לעבודת השם.**

דברי הגר"א על ביהכ"נ שנבנה בקדושה:

וכן כתוב במאורות הגר"א שאמר הגר"א על בניית בית הכנסת אם היו בנויים בית כנסת מתחילה כראוי היינו שאף הקרדום שחוטב העצים היה עושה ישראל במחשבה לשם שמים בכוונה לא היו מתפללים באותו בית הכנסת במחשבה זרה, והוא שאמר רבי חייא לר' חנינא ב"מ פ"ה כדי שלא תשתכח תורה מישראל היה זורע גם הפשתן ועשה הכל לשם שמים לצורך הלימוד כי המחשבה והמעשה דבוקים יחד.

דברי ספר החסידים בזה:

וכן הדבר להיפך לטומאה ח"ו כמו שכתב רבי יהודה החסיד **בספר חסידים סימן רמ"ט** כי תפילה מתוך סידור שנכתב ע"י אדם רשע אינה מתקבלת, וזה לשונו אחד היה רגיל להתפלל בכילה וחדר מיוחד שהיתה מיוחדת לו בטהרה והיה נענה, אחר זמן היה מתפלל ולא נענה והיה מתענה ולא הועיל, שאל לחכם אמר לו מתפלל ומתחנן אתה בספר שרשע כתבו, א"ל אני נתתי לכתוב לפלוני הסופר ושכרתי אותו לכתוב על קלף שלי יפה, השיב לו החכם כשהיה כותב לך לבו מלא טינה ועוולה ואין קטיגור נעשה סניגור לכן אין ראוי שישמע לך בעוד שאתה מתפלל בו עכ"ל. **וכן פסק ר' משה פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה ח"ב סי' יז** שאין להתפלל בסידור שהודפס בשבת ואפי' שנעשה ע"י פועלים נכרים שזה מאוס לדבר מצוה וכ"ש לתפילה שצריכים לתפילה סניגורים טובים שהקב"ה ישמע את התפילה ואיך יתפלל ע"י דבר שיהיה קטרוג. ואנכי מוסיף עד כמה צריך להיזהר בקניית סת"ם מזוזות ותפילין שיהיו מסופר ירא שמים שכותב בטהרה וקדושה ואף בקי בהלכה היות ואחרת המזוזות והתפילין האלה יכולים להזיק לו מפני שהסופר שומע שירי תועבה בשעת הכתיבה והדבר משפיע על קדושת הדבר.

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירוברין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מעשה עם הנועם אלימלך:

כתב בספר "שומר אמונים" מאמר אמונה פ"ד מעשה שהיה אצל רבינו הקדוש בעל נועם אלימלך כי היה לו פעם אחת מלמד עם בניו והיה המלמד ירא שמים ולמדן כמובן, כי אם זכה בגורלו להיות נשכר אצל רבינו ר' אלימלך ודאי לא היה איש פשוט, ובני ר' אלימלך לא רצו ללמוד אצלו הגם כי הכה אותם וייסר אותם לא הועיל להם כלום, ובא בתלונה אצל ר' אלימלך איך זאת שבניו לא רוצים ללמוד, התחיל לחקור אחר מהות המלמד ומצא כי הוא ירא שמים ועובד ה' והיה פליאה בעיניו, קרא למלמד ושאל אותו מי היה מלמדך בקטנותך והתחיל לחשוב אחד לאחד עד שחקר ומצא כי המלמד שלימד אותו בעודו קטן היה לו ידיעה בספרי החיצונים, אמר לו ר' אלימלך תדע בני כי זה הגורם שבני אינם רוצים ללמוד אצלך כי זה המלמד ביודעו ספרי החיצונים ולמד עמך השריש בך בקטנותך חלק ברשעות וטומאה, והגם כי כבר תקנת מעשיך אבל זה השרש הרע של זה המלמד בילדותך לא עקרת עוד ואין הטומאה נדבקת בקדושה, ועל כן אין בני חפצים ללמוד אצלך מגודל קדושתם ולא מרוע לבבם ח"ו. ולכן רשע שכתב איזה ספר הקורא בו מזיק לו בכח הרשעות של זה הרשע, והזהירו תלמידי הבעש"ט שלא להסתכל בשום ספר אם לא נודע מי מחברו, כי באם אין אמונתו חזקה בה' הגם כי כתב פלפולים נפלאים ודברי תורה ומוסר הוא ח"ו כארס לנפש המסתכל בו, וכ"ש בדברי האפיקורסים והמינים או בעלים שלהם אפילו כוונתו רק לראות חדשות על ידי הסתכלות בדבריהם נתחשך כח הנשמה ומזיק לאמונה ח"ו הגם כי אין נרגש תיכף.

כיפורים כיום פורים:

ידועים דברי האריז"ל שיום הכיפורים הוא כמו פורים כי יום פורים גדול ממנו. והטעם כי זה שני סוגי עבודות השם יום כיפור לעבוד את השם בפרישות מכל הנאות וצרכי הגוף ובתענית וזוהי מתקדש ומתעלה וזה יותר קל, לעומת זה פורים עבודת האדם היא לאכול ולשתות יין עד דלא ידע כי תכליתו שהאדם יקדש את הגשמיות ויעבוד את השם כי זה תכליתו של האדם לקדש ולהעלות הכל בקדושה וזו דרגה יותר גבוהה. וכך כתב רבי צדוק הכהן בפרי צדיק. 4.

מדוע בחג מתן תורה כולם מודים שצריך לכם:

וכן מתבאר במסכת פסחים דף סח ע"ב נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע בכל יום טוב האם הכל לשם או חציו לשם וחציו לכם אבל הכל מודים דבעצרת בעינן לכם, לפי שניתנה בה תורה. היינו כי כל תכלית התורה לקדש את ה'לכם' את עניני האכילה. ואפשר שלכן היה צריך לצרף לזה את רשב"י שכן שנינו (אבות פ"ג אמר רבי שמעון ובי' שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משלחנו של המקום ברוך הוא שנאמר (יחזקאל מא, כב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'). והיינו שמדתו היתה קידוש המאכלים והגשמיות להיותם לפני ה' ובזכות ענין זה נצחו את המלאכים. וכבר כתב החיד"א פורים ר"ת של כל החגים פסח וסוכות ראש השנה יום כיפור מתן תורה. כך שפורים גדול מכולם וזו הדרגה הגבוהה.

והרבי מקוצק זצ"ל אמר על הפסוק בתהלים השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, וזה לשונו כפי שאיתא בספר עמוד האמת ע' קכ, נתן הארץ לבני אדם שיעשו ממנה ג"כ שמים, עכ"ל, והיינו שמקדשים את הגשמיות ועושים ממנה רוחניות, וכדי לעשות עבודה זו בשלימות צריך שעיקר הכוונה הגשמית המעשה תהיה בשביל המצוה, שכשהוא אוכל ושותה בתוך הסוכה וכדומה עיקר כוונתו היא בשביל עשיית המצוה.

עיקר הבר מצוה זה בתפילין:

כמו כן מעניין שאת חתן הבר מצוה עיקר הביטוי במצוות התפילין, ולכאורה הרי מתחייב ומקבל עליו כל עול המצוות ולמה נתפס דווקא התפילין? לפי שכל ענין מצוה זו שנוטלין עור בהמה שהוא דבר נמוך ביותר ועושים אותה קודש, שכאמור זה עיקר מהות השליחות של יהודי שמתחיל בכניסתו למצות, לקדש את הגשמיות.

גדולת ומעלת המחשבה:

הנה עבודת האדם נעשית בשלושה אופנים יש במעשה ויש בדיבור ויש במחשבה וככל שהדבר רוחני הוא יותר גבוה ומשפיע יותר ולכן המעשה הכי גשמי גדול ממנו הדיבור וגדול מכולם המחשבה ולזאת יסוד היסודות ושורש השרשים של היהדות היא דוקא המחשבה הטהורה עשרת הדברות מתחילים במצוה שבמחשבה ונגמרים בעבירה שבמחשבה הדבור הראשון הוא אנכי ד' אלהיך סכרת הבורא שכל עיקרה הוא במחשבה והדבור האחרון הוא לא תחמוד. וכבר אמרו חז"ל **במסכת יומא דף כט ע"א** הרהורי עבירה קשו מעבירה, ומאי דן אמרו חז"ל מרובה מידה טובה ממידה רעה פי חמש מאות כמ"ש רש"י שמות לד ז, וכתב בשיחות הר"ן שבאות סב: 5. שבכוח המחשבה ניתן להשיג הכל אם ידע להתרכז ולחשוב בעמקות ישיג כל דבר רוחני וגשמי. וכידוע מאמר הבעש"ט תולדות יעקב יוסף פרי חיי שרה היכן שמחשבתו של אדם שם הוא האדם. ואפשר שמקור הדבר **במסכת עירובין דף נ ע"ב** שהאדם יכול לקבוע מקום שבתו במחשבה כאילו נמצא שם. וכן מבואר **במסכת קידושין דף מט ע"ב** האומר לה הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה בדעתו, הנה לנו רשע גמור שעבר על כל העבירות שבתורה למרות זאת כשקידש את האשה על מנת שהוא צדיק הרי זו מקודשת, טעם הדבר אמרו שמא הרהר תשובה בדעתו ובלבו, הנה לנו מה כוחה של מחשבה ודיבור אחד שמוציאים את האדם מאפלה לאור גדול ואם היא מקודשת על כורחך שנתקבלה תשובתו באותו הרגע שאמר.

צואת מרן הרב ש"ך זצ"ל:

עד כמה כח יש אפילו למחשבה טובה אחת לקבלה קטנה אחת לא בכדי ביקש מרן גאון ישראל הגרא"מ שך זצ"ל בצוואתו שהרוצה לעשות עימו חסד ילמד משנה אחת לעילוי נשמתו או שיחשוב אפילו מחשבה אחת של מוסר לעילוי נשמתו ויהיה לו בזה נחת רוח למעלה שהרי כוחה של מחשבה אחת של מוסר אין לתאר ואין לשער מעלתה.

חובה הנלמדת מהנ"ל על כל תלמיד:

עלה בידנו עד כמה כל זוג שבונה את ביתו צריך לשאוף ולתבוע מעצמו להיות משכן לשכינה ושהבית יהיה מקדש מעט, והכל תלוי במעשיו של האדם וכוונתו במעשיו כמאמר אליהו הנביא, ולכן כאשר יתכוון בכל מעשיו לעשות רצון השם גם בדברים הגשמיים ביותר הרי הוא מקדשן והופכן לקדש קודשים כמ"ש הבא"ח, ולזאת כאשר אוכל או יושן או הולך למנוחה וכדומה יתכוון במעשיו הכל בשביל לאגור כוח לעשות רצון השי"ת וישתדל כפי כוחו ויכולתו כי אין הקב"ה בא בטרוניא על בריותיו להפוך למלאך, וכאשר כתב האריז"ל שכל מעשה בדורנו גדול עשרת מונים מדורות הקודמים, ולזאת בכלים שיש לו וביכולות שיש לו חייב כל אחד לעשות את המירב וזוהי מגיע להשגות גדולות ונצורות והופך למשכן לשכינה, וכארון העדות למרות שמצופה זהב מבית ומחוץ בכל זאת הוא משכן התורה והשכינה, ובפרט בדורנו שירדה חולשה לעולם אין הדרך הרצויה להתענות ולהסתגף כי יוצא שכרו בהפסדו, וכבר כתב הראב"ד שבוזה שפורש בסוף מאכלו ומשייר מעט ומפסיק לספק את תאוותו גדול מתענית וצום, ויהי רצון שנזכה לקדש מעשה ידנו וכל רצוננו וכוונתנו יהיו לעשות רצון השי"ת ונזכה להיות משכן לשכינה ולתורה הקדושה אנו וזרענו וזרע זרענו עד עולם אמן.

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.
בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מקורות:

- 1. כתב הרמב"ם בהלכות תשובה פרק ה הלכה ב אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומה"ע רוב גולמי בני ישראל שהקב"ה גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע, אין הדבר כן, אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו או רשע כירבעם או חכם או סכל או רחמן או אכזרי או כילי או שוע וכן שאר כל הדעות, ואין לו מי שיכפרו ולא גוזר עליו ולא מי שמושכו לאחד משיני הדרכים, אלא הוא מעצמו ומדעתו נוטה לאי זו דרך שירצה, וכו' עכ"ל.**
- 2. כתב רבי חיים ויטאל זצ"ל בשער הגלגולים הקדמה לח בהקדמה הרביעית בשם האריז"ל וזה לשונו פעם אחת שאלתי למורי ז"ל איך היה אומר לי שנפשי היתה כל כך מעולה כנזכר לעיל והרי הקטן שבדורות הראשונים היה צדיק וחסידי שאין אני מגיע לעקבו? ואמר לי דע לך כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם רק כפי הזמן והדור ההוא כי מעשה קטן מאוד בדור הזה שקול ככמה מצוות גדולות שבדורות אחרים כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאוד מאוד לאין קץ משא"כ בדורות ראשונים ואילו הייתי בדורות הראשונים היו מעשי וחכמתי נפלאים מכמה צדיקים הראשונים וזהו שאמרו חז"ל על נח תמים היה בדורותיו ואילו היה בדורות צדיקים היה יותר צדיק, ולכן שלא אצטער על זה כלל כי בלי ספק יש לנפשי מעלה גדולה על כמה צדיקים הראשונים מזמן תנאים ואמוראים עכ"ל.**
- 3. כתב הנכד של הבעש"ט בספרו דגל מחנה אפרים שמות פרשת כי תשא וז"ל ולחשוב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחושת ובחרושת אבן למלאות ובחרושת עץ וגו' (לא, ד). דבר זה גלוי וידוע לכל בעלי הדעת כי הכל הולך אחר המחשבה, וידוע מה שמובא בזה"ק (ח"ב רכ"א א) ובתיקונים (הקדמה י"ג א) כי המשכן וכליו הם דוגמת עולמות עליונים וציורא דעובדא דמעשה בראשית וכו' בודאי לא לחנם נכתב מעשה המשכן וכל כליו בתורתנו הקדושה, אלא כדי להורות לנו הדרך האריך הוא בכל אדם שיוכל לבנות משכן וכלים להשראת השכינה בקרבנו, כי זה היה כל מעשה המשכן כמו שכתוב (שמות כ"ה, ח') ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם ממש, וכמו שכתוב בתיקונים (תיקון ו' כ"ב ב) זנאה הוא מאן דעביד ליה דירה נאה בלביה כלים נאים באיברים דיליה וכו' והוא על ידי הזדככות מדותיו הגשמיים בכל פרטיהם ללבנם ולצרפם לעשותם ככסף צרוף וכזהב מזוקק שבעתים וכנחושת קלל וממילא יבוטל מזה כל גבהות לבו ויהיה לו דירה נאה בלביה, כי בהבטל ממנו כל גבהות לבו אזי יהיה לבו נר דלוק אחרי ה' ותורתו וחכמתו, ויהיה אכילתו ושתייתו מזוכך להיות נקרא זה השולחן אשר לפני ה' (יחזקאל מ"א, כ"ב):**
- 4. ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק דברים לערב יום הכפורים: וז"ל והנה התגברות נגד היצר הרע הוא בשני אופנים בחינת אתכפיא ובחינת אתהפכא. אתכפיא היינו שכובש את יצרו ופירש עצמו לגמרי וענין אתהפכא הוא שמהפכים הכל לקדושה. ותיקון האכילה דאדם הראשון לאהפכא הוא על ידי אכילה דקדושה היינו שהגם שאוכל אינו אוכל בשביל הנאת הגוף כאכילת אדם הראשון בשביל שהוא טוב ותאוב ומצד היצר רק לצורך קדושה כדכתיב (משלי י"ג, כ"ה) צדיק אוכל לשובע נפשו שאכילה שלו הוא רק להחיות את נפשו. כמו שמצינו ברבינו הקדוש שהיה אוכל כל מעדני עולם שהיה שולחנו שולחן מלכים ואמר על עצמו שלא נהניתי אפילו באצבע קטנה. ובהלל הזקן שאמר שהולך לגמול חסד עם אכסניא שיש לו בתוך ביתו והיה כוונתו על עצמו (ויקרא רבה ל"ד, ג). וענין בחינת אתהפכא כזה הוא מדרגה יותר גדולה מענין בחינת אתכפיא כי מכניס את יצרו לקדושה גמורה.**
- 5. כתב בשיחות הר"ן שבאות סב: "פי קְשֵׁהמְשֻׁבָּה היא פְּלֵה אַחוּזָה וְדְבוּקָה בְּדָבָר אֶחָד שֶׁיְהִיָּה פֶן, דְּהִינּוּ פֶל הַפְּחִינּוּת שֶׁיֵּשׁ בְּמַחְשָׁבָה, וְכִשְׁפָּלָם פְּאָחַד אַחוּזִים וְדְבוּקִים וְחוֹשְׁבִים שֶׁיְהִיָּה פֶן בְּלִי בְּלִבּוֹל וְנִטְיָה לְמַחְשָׁבָה אַחֲרֵת, עַל יְדֵי זֶה הֵם פּוֹעֲלִים שֶׁבְּהִכָּרַח יְהִיָּה פֶן כְּמוֹ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים - וְגַם שֶׁהַמְחָשָׁבָה תִּהְיֶה בְּפִרְטֵי פְּרִטּוּת, לֹא בְּדָרָךְ פֶּלֶל -כְּגוֹן שֶׁיִּחְשַׁב שֶׁאֵם יְהִיָּה פֶן יְהִיָּה פֶן וְכֵן בְּפִרְטִיּוֹת; אֲבָל קְשֵׁהמְשֻׁבָּה בְּדָרָךְ פֶּלֶל, הוּא בְּחִינַת גְּלַמֵי פְּלִים, וְיִכּוֹל לְטַעוֹת כְּמוֹ שֶׁטַּעָה נִבְט שְׂרָאָה אֵשׁ יוֹצֵא וכו'. וְגַם לְעִנּוּן הַלְמוּד מוֹעִיל זֶה, אִם תִּהְיֶה מַחְשָׁבָתוֹ תְּקִיפָה מְאֹד פְּנִ"ל, בְּנִדְאֵי יְהִיָּה פֶן וּבְלִבְד שֶׁתִּהְיֶה הַמְחָשָׁבָה תְּקִיפָה וְאַחוּזָה מְאֹד בְּזֶה פְּנִ"ל. דְּהִינּוּ לְמִשְׁל, שֶׁיִּחְשַׁב בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁיִּזְכֶּה לְלַמֵּד וְלְגַמֵּר פֶּל הָאֲרִבְעָה פּוֹסְקִים פְּלָם עִם פֶּל הַפְּרוּשִׁים הַגְּדוּלִים, וְיִחְשַׁב וְיַצִּיר בְּדַעְתּוֹ בְּאִיזָה אִפֶּן יִלְמַד אוֹתָם וּבְכַמָּה זְמַן, כְּגוֹן לְמִשְׁל שֶׁיִּזְכֶּה לְלַמֵּד מְשֻׁבָּה דְּפִין בֵּיּוֹם אֶחָד, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְגַמֵּר פְּלָם בְּשָׁנָה אַחַת, וְיִכְנִיס מַחְשָׁבָתוֹ בְּזֶה הֵיטֵב הֵיטֵב בְּתַקָּף גְּדוֹל מְאֹד עַד שֶׁתִּהְיֶה הַמְחָשָׁבָה תְּקִיפָה וְאַחוּזָה בְּזֶה מְאֹד, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשָׂאָר לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ עִם הַרִ"ף וְהַר"ש וְטוֹרִים וְכו' וְתַנִּיךְ וְכִיּוֹצֵא, וְיִכְסֵף וְיִשְׁתַּוְּקָק וְיִחְשַׁב בְּזֶה הַרְבֵּה בְּתַקָּף גְּדוֹל, אֲזִי יִזְכֶּה שֶׁיְהִיָּה פֶן."**

החותם כברכת שבת שלום ומבורך
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

